

2. Zawartość opracowania.

I. Część opisowa.

1. Strona tytułowa.
2. Zawartość opracowania.
3. Opis techniczny.
4. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.
5. Zestawienie materiałów podstawowych – patrz przedmiar robót.

II. Część rysunkowa.

1. Rzut sali gimnastycznej małej z zapleczem - instalacja gniazd wtyczkowych 230V oraz głośnikowych.	rys. nr	1E
2. Rzut sali gimnastycznej małej z zapleczem - instalacja oświetlenia.	rys. nr	2E
3. Tablica TRSG/M+TR/Z – schemat elektryczny.	rys. nr	3E
4. Tablica TR/Z – schemat elektryczny.	rys. nr	4E

3. Opis techniczny.

do projektu budowlano-wykonawczego PBW:

BO – „Sport na co dzień” - remont i modernizacja przyszkolnej infrastruktury sportowej w Szkole Podstawowej nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi im. Komisji Edukacji Narodowej w Katowicach przy ul. Zielonej 5 – instalacje elektryczne wewnętrzne w sali gimnastycznej małej z zapleczem.

3.1. Podstawa opracowania.

Niniejsze opracowanie projektowe wykonane zostało na podstawie:

- umowy zawartej z Inwestorem
- inwentaryzacji w zakresie instalacji elektrycznej wewnętrznej

Merytoryczną podstawę opracowania projektowego stanowią aktualne przepisy, normy techniczne, oraz akty normatywne obowiązujące w projektowaniu i realizacji przedmiotowej inwestycji (w zakresie opracowania).

W projektowaniu wykorzystane zostały także aktualne katalogi przewodów, opraw oświetleniowych, kabli, rozdzielnic oraz osprzętu elektrycznego.

Opracowanie stanowi podstawę do rozpoczęcia prac realizacyjnych w zakresie odpowiadającym zakresowi niniejszego opracowania.

3.2. Zakres opracowania i rodzaje instalacji.

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlano-wykonawczy remontu i modernizacji sali gimnastycznej małej z zapleczem w istniejącej Szkole Podstawowej nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi im. Komisji Edukacji Narodowej przy ul. Zielonej 5 w Katowicach.

Zgodnie z projektem architektoniczno-budowlanym przewiduje się remont kapitalny małej sali gimnastycznej z zapleczem.

Przedmiotowe opracowanie jest częścią składową wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na modernizacji instalacji elektrycznych w kubaturze objętej remontem. Podstawowym materiałem wyjściowym do niniejszego opracowania są projekty budowlane branży architektoniczno-budowlanej oraz instalacji sanitarnych.

Zgodnie z niniejszym opracowaniem przewiduje się całkowitą wymianę instalacji elektrycznej ze względu na jej nie zadowalający stan techniczny oraz niezgodność z obowiązującymi przepisami i normami w zakresie wymaganego natężenia oświetlenia pomieszczeń. Wymiana instalacji w zakresie opraw oświetleniowych, przewodów oraz tablicy rozdzielczej i osprzętu instalacyjnego. Istniejące elementy instalacji zabudowane na tynku (oprawy oświetleniowe i osprzęt) należy zdemontować, a elementy podtynkowe wyłączyć z ruchu i zaizolować. Zakres prac patrz rysunki.

Niniejszy projekt obejmuje tylko instalacje elektryczne oświetlenia i gniazd wtyczkowych na małej sali gimnastycznej, sali korekcyjnej, w magazynie sprzętu sportowego oraz w szatni i przedsionku.

Źródłem zasilania dla projektowanego zakresu będzie przebudowana tablica rozdzielcza TRSG/M+TR/Z usytuowana na parterze w przedsionku przy wejściu na salę gimnastyczną małą. Zasilanie tablicy istniejącym zapomiarowym wlvz-tem z istniejącego zestawu zasilająco-pomiarowego zlokalizowanego w głównym budynku szkoły.

Zgodnie z niniejszym projektem w segmencie zaprojektowane zostały następujące instalacje:

- instalację oświetlenia podstawowego,
- instalację oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjnego i kierunkowego),
- instalację gniazd wtyczkowych 1-fazowych ogólnych,
- instalację rozgłoszenia przewodowego,
- instalację ochrony przeciwprzepięciowej,

- instalację ochrony od porażeń,
- instalację połączeń wyrównawczych – istniejąca, wymaga potwierdzenia na etapie wykonawstwa.

3.3. Charakterystyka obiektu - budowlana.

Istniejący budynek szkoły z salą gimnastyczną małą z zapleczem to obiekt I kondygnacyjny, podpiwniczony, jako zdylatowany segment wzniesiony w technologii uprzemysłowionej – ściany wewnętrzne murowane z cegły. Budynek wyposażony w instalację c.o. i wod.-kan.

Pomieszczenia objęte modernizacją usytuowane są na jednej kondygnacji nadziemnej.

3.4. Zasilanie energetyczne.

Zasilanie przedmiotowego segmentu z salą gimnastyczną małą odbywa się za pośrednictwem zapomiarowej wewnętrznej linii zasilającej wyprowadzonej z tablicy wzl-tów TRwzl stanowiącej część zestawu zasilająco-pomiarowego ZZP. Przedmiotowy zestaw usytuowany jest w głównym budynku szkoły na poziomie przyziemia.

W trakcie inwentaryzacji stwierdzono, że przy wejściu głównym zlokalizowany jest „przycisk przeciwpożarowego wyłącznika prądu” PPWP. Przedmiotowy przycisk steruje zdalnie „przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu” zlokalizowanym w zestawie ZZP na zasilaniu z sieci Tauron Dystrybucja.

W związku z powyższym dla przedmiotowego zakresu nie przewiduje się dodatkowych przycisków „p.-poż. wyłącznika prądu”.

3.5. Pomiar energii elektrycznej.

Zasilanie w energię elektryczną tablicy TRSG/M+TR/Z nastąpi z pomiaru, z istniejącego systemu elektroenergetycznego Szkoły Podstawowej nr 67. Źródło zasilania stanowi istniejąca tablica wzl-tów TRwzl usytuowana w zestawie zasilająco-pomiarowym ZZP. W związku z powyższym dla przedmiotowego zakresu opracowania nie przewiduje wystąpienia o warunki techniczne przyłączenia, a zaopatrzenie w energię elektryczną nastąpi w ramach przyznanego istniejącego limitu energii elektrycznej.

3.6. Tablice rozdzielcze.

Źródło zasilania dla projektowanego zakresu stanowi projektowana tablica rozdzielcza TRSG/M+TR/Z. Ze względu na widoczne uszkodzenia mechaniczne niniejszy projekt przewiduje wymianę istniejących tablic rozdzielczych na nowe.

Z projektowej tablicy w zależności od charakteru odbioru oraz potrzeb wyprowadzone zostaną obwody zasilające urządzenia odbiorcze.

Tablicę rozdzielczą zaprojektowano jako zestaw wnękowy typu RP. Zamykanie drzwiczek tablicy na zamek patentowy, wg. systemu „Master-Key” - 1 kluczem powtarzalnym.

Do zabezpieczeń obwodów odbiorczych zastosowano wyłączniki instalacyjne z członem przeciążeniowym i grupowe wyłączniki przeciwporażeniowe różnicowoprądowe o wyłączalnym prądzie różnicowym $I_{\Delta N} = 30\text{mA}$. Powyższe zestawy stanowią dodatkowo zabezpieczenie przeciwpożarowe projektowanej instalacji.

Szczegóły wykonania patrz rysunki.

3.7. Wewnętrzna linia zasilająca.

Zasilanie w energię elektryczną tablicy TRSG/M+TR/Z odbywać się będzie za pośrednictwem istniejącej wewnętrznej linii zasilających. Istniejący wzl-t należy wypiąć z tablicy objętej demontażem, a następnie wprowadzić do tablicy projektowanej.

3.8. Instalacja odbiorcza energetyczna.

Zasilanie projektowanych instalacji nastąpi z projektowanych tablic rozdzielczych pośrednich objętych niniejszym projektem.

3.8.1. Instalacja oświetlenia podstawowego.

Ilość opraw w zależności od wymaganego normą PN-EN 12464-1/2014r. natężenia oświetlenia pomieszczeń określono przy użyciu komputerowego programu obliczeniowego „Dialux”. Szczegółowe wyniki obliczeń zawierające wymaganą ilość opraw oświetleniowych, rozmieszczenie, izolacje i stopnie szarości na płaszczyźnie pracy (tj. natężenie oświetlenia) załączono do niniejszego projektu w egzemplarzu archiwalnym.

Do oświetlenia pomieszczeń objętych modernizacją przewiduje się oprawy oświetleniowe wykonane w technologii LED. Oprawy wyposażone zostaną w źródła (płyty) LED typu 840 (współczynnik oddawania kolorów 8; wrażenie barwy światła, białe – stymulujące; temperatura barwowa 4000K.

Załączenie oświetlenia na sali gimnastycznej małej indywidualne z tablicy TSO/M. W pozostałych pomieszczeniach zaplecza za pośrednictwem wyłączników usytuowanych przy drzwiach wejściowych lub za pośrednictwem czujek ruchu.

Przewody instalacji układać w bruzdach w cegle pod tynkiem, a na dźwigarach na uchwytach w rurkach RL21mm. Całą instalację oświetlenia wykonać przewodami kabelkowymi typu YDY 2(3)(4)(5)x1,5mm². Do ochrony przeciwporażeniowej stosować dodatkową, nie roboczą żyłę ochronną PE. Trasy przewodów oraz miejsce zainstalowania osprzętu patrz rysunki.

Po wykonaniu kompletnej instalacji oświetlenia i montażu opraw oświetleniowych należy wykonać pomiary natężenia oświetlenia w celu porównania uzyskanych rzeczywistych wartości z wymaganiami normy PN-EN 12464-1.

3.8.2. Instalacja oświetlenia awaryjnego - ewakuacyjnego.

Instalacja zaprojektowana została zgodnie z PN-IEC 60364: Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych, w tym między innymi PN-IEC-60364-4;2000: Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Zakres, przedmiot i wymagania podstawowe, PN-IEC-60364-4-482;1999: Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona zapewniająca bezpieczeństwo.

Instalacja obejmuje niezależne oprawy LED umieszczone na sali gimnastycznej. Jako źródło oświetlenia awaryjnego przewiduje się oprawy LED wyposażone w 1 godzinne autonomiczne zasilacze awaryjne (mikroinwertery) z własnym źródłem zasilania w postaci baterii Ni-Cd pracującej w trybie „BS” (praca na ciemno i automatyczne załączenie w przypadku zaniku zasilania podstawowego) z autotestem i zapewniające wymagane normą natężenie min. 1lx dla dróg ewakuacji oraz min. 0,5lx dla stref otwartych w celu opuszczenia obiektu przy zaniku napięcia podstawowego.

Dodatkowo oprawy zapewniają wymagane natężenie oświetlenie w wysokości min. 5lx przy wyjściach ewakuacyjnych z budynku oraz w miejscach lokalizacji sprzętu zabezpieczenia pożarowego budynku.

Stosować oprawy posiadające stosowne certyfikaty CNBOP.

Przewody instalacji układać w bruzdach w cegle pod tynkiem. Instalację oświetlenia wykonać przewodem kabelkowym typu YDY 3x1,5mm². Dodatkowa 3 żyła stanowi przewód ochronny PE.

Trasy przewodów oraz miejsce zainstalowania opraw patrz rzut instalacji.

2.8.3. Instalacja oświetlenia awaryjnego - kierunkowego.

Instalacja zaprojektowana została zgodnie z PN-IEC 60364: Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych w tym między innymi PN-IEC-60364-4;2000: Instalacje elektryczne w obiektach

budowlanych. Zakres, przedmiot i wymagania podstawowe, PN-IEC-60364-4-482;1999: Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona zapewniająca bezpieczeństwo.

Nad wyjściami przewiduje się wykonanie oświetlenia awaryjnego, kierunkowego dróg komunikacyjnych. Oprawy awaryjne kierunkowe LED z naklejonymi piktogramami służą do wskazania kierunku opuszczenia pomieszczeń przy zaniku napięcia podstawowego. Jako źródło oświetlenia awaryjnego przewiduje się oprawy wyposażone w 1 godzinne autonomiczne zasilacze awaryjne (mikroinwertery) z własnym źródłem zasilania w postaci baterii Ni-Cd pracującej w trybie „BS” (praca na ciemno i automatyczne załączenie w przypadku zaniku zasilania podstawowego) z autotestem.

Stosować oprawy posiadające stosowne certyfikaty CNBOP.

Przewody instalacji układać w brzdach w cegle pod tynkiem. Instalację oświetlenia wykonać przewodem kabelkowym typu YDY 3x1,5mm². Dodatkowa 3 żyła stanowi przewód ochronny PE.

Trasy przewodów oraz miejsce zainstalowania opraw patrz rzut instalacji.

3.8.4. Instalacja gniazd wtyczkowych.

Instalacja obejmuje gniazda wtyczkowe 1-fazowe dla przyłączenia przenośnych urządzeń elektrycznych.

Zasilana z tablic TRSG/M+TR/Z oraz TR/Z obejmuje gniazda wtyczkowe 1-fazowe przewidziane dla przyłączenia przenośnych urządzeń elektrycznych. Rozmieszczenie gniazd zgodnie z projektem aranżacji pomieszczeń do ewentualnej korekty w trakcie wykonawstwa.

Instalację wykonać przewodem YDY 3x2,5mm² (dodatkowa 3 żyła stanowi przewód ochronny PE). Przewody instalacji układać w brzdach w cegle pod tynkiem. Miejsce zainstalowania patrz rysunki.

3.8.5. Instalacja rozgłoszenia przewodowego.

Rozprowadzenie instalacji na sali gimnastycznej małej z zapleczem w układzie promieniowym na zasadzie odbudowy istniejącego układu rozgłoszenia. Przewód typu OMY 2x2,5mm² układać w rurkach winidurowych RL21mm pod tynkiem w gotowych brzdach równolegle z projektowaną instalacją elektryczną. Do podłączenia głośników należy stosować systemowe gniazda głośnikowe podtynkowe z dwoma zaciskami sprężynowymi.

Trasy przewodów, miejsce zainstalowania urządzeń oraz dodatkowe szczegóły patrz rysunki.

Lokalizacja oraz ilość gniazd głośnikowych należy potwierdzić z użytkownikiem na etapie wykonawstwa

3.8.6. Osprzęt instalacyjny.

Oprawy oświetleniowe stosować zgodnie z legendą na rysunku.

W pomieszczeniach zabudować osprzęt podtynkowy o IP-20 kompletny (mechanizm, ramka)

Wysokość zainstalowania osprzętu od posadzki

- łączniki 1,4m
- puszki odgałęźne na wysokości ~2,3m
- gniazda wtyczkowe ~1,1m od posadzki.

3.9. Ochrona przeciwprzepięciowa.

Budynek posiada instalację odgromową, a zasilanie w energię elektryczną odbywa się kablem ziemnym. Obiekt nie jest narażony bezpośrednio na przepięcia pochodzenia atmosferycznego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami obiekt wymaga stosowania ochrony przeciwprzepięciowej 1-go i 2-go stopnia (klasy B i C).

W związku z powyższym należy sprawdzić czy w istniejącym zestawie zasilającym ZZP są zabudowane odgromniki z funkcją 1- i 2-go stopnia (klasy B+C). Do zrealizowania 2-go stopnia ochrony

przeciwprzepięciowej instalacji elektrycznej zastosowane zostaną w projektowanej tablicy TRSG/M+TR/Z ograniczniki przepięć z funkcją 2-go stopnia ochrony przeciwprzepięciowej instalacji elektrycznej (klasy C). Projektowane urządzenia ochronne zainstalowane będą na szynach projektowanej tablicy TRSG+TSO od strony zasilania.

3.10. Ochrona od porażen i połączenia wyrównawcze.

Zgodnie z uzyskaną informacją układ pracy sieci zasilającej nN 1kV (typ uziemienia systemu w stacji transformatorowej) - **TN**. *Potwierdzić na etapie wykonawstwa.*

Jako system ochrony przed dotykiem pośrednim (ochrona dodatkowa) projektuje się samoczynne szybkie wyłączenie zasilania dla układu sieciowego **TN-S**.

Instalację wewnętrzną zasilającą od zestawu ZZZP w zależności od warunków środowiskowych (czasu odłączenia) chronią w przypadku zwarcia o pomijalnej impedancji pomiędzy przewodem fazowym, a przewodem ochronnym PE, a częścią przewodzącą dostępną; bezpieczniki z wkładką topikową zwłoczną zainstalowane w istniejącej tablicy TGwz.

Projektowaną instalację odbiorczą od tablicy TRSG/M+TR/Z w zależności od warunków środowiskowych (czasu odłączenia) chronić będą w przypadku zwarcia o pomijalnej impedancji pomiędzy przewodem fazowym, a przewodem ochronnym PE lub częścią przewodzącą dostępną - wyłączniki instalacyjne. Ochronę przed wystąpieniem nadmiernego prądu różnicowego w obwodach odbiorczych stanowić będą grupowe wyłączniki różnicowoprądowe o $I_{\Delta N} = 0,03A$. W instalacji odbiorczej do przewodu ochronnego PE przyłączyć należy kołki ochronne gniazd wtyczkowych, obudowy tablic i urządzeń oraz zaciski ochronne opraw oświetleniowych. Ochroną przeciwporażeniową należy objąć wszystkie urządzenia posiadające zacisk ochronny (tj. nie zaliczane do II klasy ochronności). Jako przewód ochronny PE stosować dodatkową 3 i 5 żyłę przewodów kabelkowych.

3.11. Uwagi końcowe.

1. Zgodnie z Prawem Budowlanym Dz. U. nr 89 z dnia 1994r. przy wykonywaniu prac budowlano-montażowych należy stosować wyroby dopuszczone do obrotu i stosowania w budownictwie. Za dopuszczone do obrotu i stosowania w budownictwie uznaje się wyroby dla których zgodnie z odrębnymi przepisami wydano:

- certyfikat na znak bezpieczeństwa wykazujący, że zapewniono zgodność z kryteriami określonymi na podstawie polskich norm, aprobat technicznych oraz właściwych przepisów i dokumentów technicznych
- deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z polską normą lub aprobatą techniczną (w wypadku wyrobów dla których nie ustanowiono polskiej normy), jeżeli nie są objęte certyfikacją na znak bezpieczeństwa.

4. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

4.1. Cel zakres i podstawa opracowania.

Celem niniejszego opracowania zgodnie z Art. 20 ust. 1 pkt. 1b ustawy z dnia 7 lipiec 1994r. – Prawo Budowlane (Dz. U. z 2000r. Nr 106, poz. 1126, z późniejszymi zmianami) jest zawarcie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, ze względu na specyfikę realizacji obiektu budowlanego będącego oparciem sporządzanego przez kierownika budowy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zgodnie z Art. 21a ust. 1 ww. ustawy.

Zakres opracowania jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. W sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003r. Nr 120, poz. 1126).

4.2. Zakres robót i kolejność realizacji.

Celem niniejszych robót budowlanych jest wykonanie modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej w sali gimnastycznej małej z zapleczem w budynku Szkoły Podstawowej nr 67 w Katowicach przy ul. Zielonej 5.

Zakres robót budowlanych związanych z realizacją instalacji elektrycznej oświetlenia obejmuje:

- Wytyczenie tras obwodów odbiorczych.
- Lokalizację urządzeń i osprzętu elektrycznego.
- Wykonanie przebić i bruzd, montaż osprzętu instalacyjnego.
- Montaż opraw oświetleniowych.
- Montaż prefabrykowanych (wyposażonych) rozdzielnic elektrycznych.
- Układanie na przygotowanym podłożu kabli i przewodów odbiorczych.
- Drobne roboty budowlane związane z zaprawieniem bruzd i przebić oraz odtworzenie tynków i malowanie poprawkowe.
- Wykonanie podłączenia kabli i przewodów zasilających oraz odbiorczych.
- Próby montażowe.
- Demontaż elementów instalacji i osprzętu instalacyjnego.

4.3. Elementy zagospodarowania, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

- Obszar wewnętrzny w punkcie podłączenia instalacji z istniejącymi urządzeniami elektroenergetycznymi tj. związany z robotami prowadzonymi w sąsiedztwie czynnych urządzeń energetycznych. Na czas prowadzenia robót przewiduje się wyłączenia spod napięcia czynnych urządzeń energetycznych.

4.4. Przewidywane zagrożenie występujące podczas realizacji robót budowlanych.

Roboty budowlane których, charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia stwarza szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

- ryzyko upadku z wysokości do 7m.
- ryzyko porażenia prądem elektrycznym.

4.5. Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

Instruktaż pracowników należy przeprowadzić w oparciu o szczegółowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlanych ze szczególnym uwzględnieniem zasad wykonywania robót budowlanych w strefach zagrożenia zdrowia i w ich sąsiedztwie oraz stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej zgodnie ze specyfiką wykonywania poszczególnych robót budowlanych w zakresie branży elektroenergetycznej oraz robót wykonywanych przy użyciu drabin i rusztowań.

4.6. Środki techniczne i organizacyjne, zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie:

- Prace przy budowie i montażu instalacji elektrycznej o napięciu do 1kV będą wykonywane przy wyłączonych spod napięcia urządzeniach elektroenergetycznych w pobliżu których prowadzone są prace montażowe.
- Wykonanie prac elektroenergetycznych przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

4.7. Uwagi końcowe do informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Sposób stosowania zabezpieczeń, warunki przygotowania i prowadzenia robót budowlanych związanych z wykonaniem instalacji elektrycznej wewnętrznej regulują przepisy zawarte w szczegółowych rozporządzeniach, w tym w szczególności Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z dnia 19 marca 2003r. Nr 47 poz. 401).

Katowice 05.2021r.

Opracował: .....
inż. T. Mikrut